

[Finansministeren]

konjunkturer førte til en svækkelse af statsfinanserne, og den fortsatte vækst i udgifterne forværrede underskuddet. Den store statsgæld blev det triste resultat heraf.

Nu er denne udvikling klart vendt. Opsvinget er i gang, beskæftigelsen vokser, og især ser vi nu en mærkbar realvækst i skattegrundlaget, og det er naturligvis afgørende, at vi i denne situation lader disse konjunkturbetingende budgetforbedringer få mulighed for fuldt ud at slå igennem i form af reducerede offentlige budgetunderskud. Gør vi ikke det, bliver resultatet uvægerligt, at de budgetunderskud, der oprindeligt opstod som midlertidige, konjunkturbetingede underskud, bider sig fast som såkaldte strukturelle budgetunderskud. Tillader vi dette, så er vi for alvor kommet fra asken og i ilden, og det gør vi naturligvis ikke.

For kommunerne er der allerede konstateret betydelige budgetforbedringer som følge af det igangværende økonomiske opsving. Finanslovaftalen med det radikale venstre indebærer, at disse konjunkturbetingende budgetforbedringer ikke får lov at omsætte sig i øgede offentlige udgifter. Tværtimod skal de bruges til at reducere det konjunkturbetingede offentlige budgetunderskud.

Kommunernes budgetlægning for 1985 viser imidlertid, at dette ikke uden videre bliver tilfældet, og det er derfor også med bekymring, regeringen har konstateret, at de kommunale budgetter for 1985 igen fremviser voksende udgifter. Det viser efter regeringens opfattelse klart behovet for en fast konjunkturregulering af kommunernes økonomi, og det er da også regeringens håb, og det er regeringens opfattelse, at den netop vedtagne regulering af de generelle tilskud vil yde et bidrag til at begrænse den budgetterede vækst i de kommunale udgifter i 1985.

For staten har den udgiftspolitiske målsætning om at holde uændrede udgifter fra 1984 til 1985 fra starten været formuleret som en målsætning baseret på de ordinære udgifter. I måltallet på de 185 mia kr. indgik derfor ikke de forskydninger, som indtræder i årets løb på de to afgørende konjunkturposter på udgiftsbudgettet, nemlig arbejdsløshedsdagpengene og bloktilskuddene. Siden det udgiftspolitiske måltal blev fastlagt i januar 1984, er der sket en konjunkturbetinget forbedring af disse to poster på knap 7 mia kr. Når vi derfor siger, at udgiftsniveauet er

uændret fra 1984 til 1985, sigter dette på de ordinære poster, det vil sige bortset fra de to nævnte konjunkturposter, hvor forbedringen således fuldt ud er medgået til at nedbringe underskuddet på statens finanser.

Når vi skal vurdere den økonomiske situation for 1986, finder regeringen det absolut nødvendigt, at de samlede offentlige udgifter, det vil sige både statens og kommunernes, fortsat holdes uændrede bortset fra pris- og lønstigninger. Bruger vi konjunkturforbedringen til større udgifter, får vi ikke underskuddet bragt ned, og endnu værre: hvis der igen kommer en forøgelse af de offentlige udgifter, så må det nødvendigvis meget hurtigt følges op af en modgående forøgelse af skatte trykket, da ingen kan acceptere en fornyet vækst i budgetunderskuddet. De skadelige virkninger af det, man kan kalde en udgiftsskattespiral, på det økonomiske opsving, vil blive ganske alvorlige.

For staten må udgangspunktet for fastsættelse af det udgiftspolitiske måltal for 1986 tages i det faktiske udgiftsniveau i den finanslov, vi i dag vedtager, det vil sige de 185 mia kr. minus de 7 mia kr. i allerede indtrufne konjunkturbetingede forbedringer vedrørende arbejdsløshedsdagpenge og bloktilskud. Det vil med andre ord sige et udgiftsniveau på ca. 178 mia kr.

Det er regeringens klare målsætning, at finanslovsforslaget for 1986 udarbejdes med uændrede reale udgifter i forhold til det finanslovsforslag, folketinget i dag vedtager.

Når de 178 mia kr. på 1985-finansloven pris- og lønreguleres til det budgetteringsniveau, som gælder for næste års finanslovsforslag, får vi samme udgiftspolitiske måltal som i 1985. De konjunkturbetingede gevinster opvejer nemlig ved en tilfældighed netop merudgifterne ved regulering til nyt pris- og lønniveau. Det vil sige, at måltallet for 1986 i virkeligheden også hedder 185 mia kr., og da vi diskuterede det så flittigt her i år, skulle det være let for alle at huske.

For kommunerne indebærer aftalen mellem regeringen og det radikale venstre som nævnt, at de årlige konjunkturbetingede overskud også inddrages i 1986 og følgende år, således at der også for kommunernes vedkommende bliver tale om uændrede udgifter fra 1985 til 1986.

Lad mig endelig understrege, at uændrede offentlige udgifter ikke forhindrer – det viser